

Preporučena cena:
 1 leto . . . K 10—
 6 mesecev . . . 5—
 3 mesecev . . . 2—
Preporučena cena:
 1 leto . . . 15—
 6 mesecev . . . 8—
 3 mesecev . . . 4—

STRAŽA

Preporučena cena:
 1 leto . . . K 10—
 6 mesecev . . . 5—
 3 mesecev . . . 2—
Preporučena cena:
 1 leto . . . 15—
 6 mesecev . . . 8—
 3 mesecev . . . 4—

Redakcija in upravitelj: Maribor
 Preloška ulica 1. — Telefon 11. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Preporučena cena:
 1 leto . . . K 10—
 6 mesecev . . . 5—
 3 mesecev . . . 2—
Preporučena cena:
 1 leto . . . 15—
 6 mesecev . . . 8—
 3 mesecev . . . 4—

Francози in Angleži v Macedoniji tepeni.

Francosko-angleške čete se umikajo preko grške meje. — Njih izgube izredno velike. — Gallwitzova armada zasedla Gevgjeli. — Pogajanja med Grčijo in četverosporazumom se nadaljujejo. — Naše čete v Črnogori 12 km zahodno od Peči. — Naše zračno brodogradilništvo obiskalo Jakin. — Na italijanskem bojišču razmeroma mir.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Uradno se razglša.

Dunaj, 12. decembra.

Rusko bojišče.

Mestoma artilerijski ogenj. Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Na ozemlju Doberdobske gorske planote je napadla ena italijanska infanterijska brigada naše postojanke južno-izhodno od Sv. Martina; napad je bil odbit in sovražna brigada je imela velike izgube. Sicer je pa vladal mir na italijanski bojni črti, izvzemši nekaj artilerijskih bojov. Tudi v Judikariji je bilo sovražnikovo delovanje manj živahno.

Srbsko bojišče.

V naši ofenzivi proti severno-izhodnemu delu Črnogore smo zasedli včeraj, dne 11. decembra, mesti Korita (južno od Sjenice) in Rožaj (severno od Peči), 12 km zahodno od mesta Peč (Ipek) je pa prišlo do bojov z zadnjimi stražami. V teh uspešnih bojih smo ujeli 6100 sovražnikov, ter uplenili na ozemlju med mestoma Peč in Rožaj 40 srbskih topov.

Nomestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Odločilna bitka v južni Macedoniji.

V južni Macedoniji se med Bolgari in angleško-francoskimi četami bje odločilna bitka. Bolgarom je prihitel na pomoč tudi general Gallwitz z deli avstrijske armade. Francosko-angleške čete so dne 11. decembra stale samo še kakih 30 kilometrov od grške meje; deloma celo samo 20 kilometrov. V zadnjih dneh so jih Bolgari vrgli za 50 kilometrov nazaj; še pred enim tednom so stali Francozi in Angleži na črti Kavadar-Negotin-Krivolak. Angleške divizije so imele zasedene južno od mesta Strumica severne obronke Belasica-Planine in so se tam močno zakopale.

Druga bolgarska armada, generala Todorova, je potem, ko so došla ojačenja, pričela ofenzivo. Bolgari so napadli najprvo sovražna krila in sicer na zahodu čez srednji tok reke Črna, na izhodu pa čez Belasica-Planino. Sovražnik se je umikal preteči obkolitvi. Francozi so se umaknili iz Vardarske doline in na obeh straneh te doline čez Demir-Kapu. Angleži so kot desno krilo skušali umikanje z vstrajnim odporom na Belasici-Planini zadrževati. Francozi pa so se neprestano umikali, ostro zasledovani od Bolgarov, do črte Petrova-Mirovea. Pri umikanju so imeli grozne izgube na vojnem gradivu in moštvu. Ves trud Angležev, kriti nadaljno umikanje, je bil radi ofločnega bolgarskega napadanja zaman. Tudi Angleži so morali svoje postojanke na Belasici-Planini, ki obvladujejo izhodni breg reke Vardar, zapustiti. Bolgari so jih zasledovali in vrgli čez potok Kozlu-Dere, ki se severno-zahodno od Dojrana izliva v Vardar. Bolgari so zasedli kraje severno od tega potoka in si tako priborili važne prehodne točke za nadaljevanje napadanja.

V mejnem čet. erokotju med Markansko Planino in jezerom Dojran, ki je dolg in širok kakih 30 kilometrov, se bje te dni odločilna bitka med Bolgari in francosko-angleškimi četami.

Gallwitzova armada zasedla Gevgjeli.

Londonski Reuterjev časnikarski urad je dobil brezšično brzojavko, katera zatrjuje, da sta dva diviziji generala Gallwitza, ki je prihitel Bolgarom v južni Macedoniji na pomoč, zasedli mesto Gevgjeli.

V Solunu!

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Haaga: V Solunu so pozvali avstro-ogrski, nemški, bolgarski in turški konzul svoje rojake, naj se kmalu pripravijo za odhod iz Soluna.

Pogajanje med Grčijo in četverosporazumom.

Atene, 11. decembra.

Sedanje razmerje med Grčijo in četverosporazumnimi državami se da hipno sledeče označiti: V vojaškem oziru zahtevajo četverosporazumne države nujno rešitev odredb, ki so potrebne z ozirom na defenzivo, kakor tudi umikanje angleško-francoskih čet. Grčija bo potrebne olajšave morala dovoliti. Pogovori so v tem oziru v Solunu med poveljnikom angleško-francoskih čet, generalom Sarraillom in grškim generalom Palisom v polnem teku. Diplomacija četverosporazumnih držav krepko podpira nazore, ki jih zastopa general Sarraill.

Francosko-angleška vrednost pada.

Londonski „Daily Telegraph“ poroča dne 12. decembra iz Novega-Jorka:

Francosko-angleško posojilo, ki pride v torek, dne 14. decembra, na denarni trg, je padlo na 94, torej za eno točko pod izdajno ceno.

Novejša poročila z bojišč so bila za prodajo neugodna.

Belgijska municijska tovarna v zraku.

Dne 11. decembra je v La Havre zletela belgijska municijska tovarna v zrak. Mrtvih je 110, ranjenih okoli 1000.

Madžarska stremljenja.

Dočim se v Avstriji vedno krepkeje naglašava potreba politične, gospodarske in še posebno vojaške enotnosti z Ogrsko, je v ogrskem državnem zboru grof Apponyi izjavil, da mora Ogrska dobiti v vojaškem, političnem in gospodarskem oziru svojo suvereno državno samostojnost pod vsakim pogojem.

Štota, da v Avstriji ne smemo polemizirati z izjavami, ki jih slišimo na Madžarskem.

Belgija, Srbija in Poljska.

Zanimivo je izvedeti, kaj so govorniki osrednjih držav Bethmann-Hollweg in grof Tisza ter drugi govorniki v nemškem in v ogrskem parlamentu v svojih govorih povedali o usodi Belgije in Srbije ter o bodočnosti Poljske:

V svojem drugem govoru, v katerem je odgovarjal socialistu Scheidemannu, je rekel Bethmann-Hollweg: „Znano je, da je dovolila Francija Rusiji samo pod pogojem posojila, ako Rusija zgradi poljske trdnjave in železnice proti nam. Ravno tako je znano, da smatrata Anglija in Francija Belgijo za svoje vojno zbirališče. Proti temu se moramo politično in vojaško zavarovati. Kar je v to svrhu potrebno, se mora doseči.“

In na drugem mestu je rekel: „Angleški kolonialni minister hoče, da se na podlagi narodnostnega principa vrne Alzacija Franciji, Poljska pa narodnosti, h kateri pripada. Gospod minister — to omenjam le mimogrede — gotovo ne ve, da je v Alzaciji-Lotarinški od 1.900.000 prebivalcev 87% nemških in 11% francoskega materinega jezika. Ali spada po njegovem mnenju Poljska z ozirom na svojo narodnost k Rusiji, ni dovolj jasno.“

V ogrskem parlamentu se je grof Szereeny — vladna stranka — zavzemal za vodno pot od Donave skozi dolini Vardar in Morava v Solun.

Grof Apponyi je rekel: „Naši obrambni smotri niso, da se vzdrži status quo pred vojsko. Če tudi nimamo osvajaalne politike, moramo vendar le skrbeti za svoje bodočo sigurnost, in mi ne smemo pripustiti, da bi se z nami simpatizirajoči narodi vpregli v prejšnji jarem. Govornik spominja na carjev govor začetkoma vojske in na javna pripoznanja drugih državnikov. Odkrila so nam resnične namene naših sovražnikov. Te ambicije so v prvi vrsti ogrožale teritorialno integriteto Ogrske in dokazale, da je ta vojska za Ogrsko v prvi vrsti obrambna vojska.“

Da se izloči gospodujoči ruski vpliv na balkanski položaj, je prvi predpogoj za našo varnost. Rusija ne more biti z Balkana niti gospodarsko niti politično ogrožena. Ruski vpliv na Balkanu zasleduje torej edinole ofenzivne namene. Da bi setorej vrnila (na Balkanu) stare razmere, je za nas nemogoče.

Ravnatoko je nemogoče, da bi poljski narod, ki pripada po svojih duševnih in moralnih lastnostih k najboljšim, ostal podložen narodu, ki je po svojem bistvu orientalski in agresiven.“

Grof Tisza je govoril o upravi zasedenih sovražnih ozemelj: „Med vojnimi operacijami vodi upravo poveljstvo armade, ki operira. Če se zasede večje ozemlje, se uvede vojaška uprava, ki ji pridele tudi primerno število civilnih uradnikov. Uprava je podrejena vojaškemu poveljstvu. Dozdaj se je uvedla taka uprava le na Rusko-Poljskem. Srbijo upravljajo še etapna poveljstva, a prej opisana uprava se tudi v Srbiji kmalu uvede. Ogrska vlada sodi, da je radi jezikovnega vprašanja primerno, če na Rusko-Poljskem pridružujejo v prvi vrsti avstrijske upravne uradnike, a v Srbiji naj se uporabljajo v prvi vrsti ogrski upravni uradniki, ker spada Srbija v prvi vrsti v ogrsko interesno ozemlje.“ (???)

Grof Karoly zakliče: „Dne 2. decembra so v Belgradu odstranili ogrsko zastavo!“

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Četverosporazum in Grčija se še pogajata; znamenje, da se mu Grčija še noče udati.

Poraz Angležev in Francozov je popoln; njih čete bežijo na grško ozemlje. Sedaj bo morala Grčija pokazati barvo, ali da prisili Angleže in Francoze.

da se v Solunu ukreajo, ali pa da smejo bolgarske čete nadaljevati vojsko na grški zemlji.

Bolgari korakajo proti Francozom.

„Agence Havas“ poroča dne 9. decembra iz Aten: Ministrski predsednik Skuludis je včeraj sprejel italijanskega in ruskega poslanika. Namen obiska teh dveh gospodov pri Skuludisu je, kakor se domneva, bil, da Italija in Rusija po svojih zastopnikih izjavita, da se pridružita zahtevam Anglije in Francije glede poročstva, ki bi ga naj dala grška vlada za četverosporazumove čete v Solunu. — Gibanje čet na francoski bojni črti v južni Macedoniji je dan za dnem živahnije. Bolgari so opustili zasledovanje Srbov v Albaniji in zbirajo močne čete proti Francozom. Angleško-francoske čete so si izbrale novo bojno črto, ki jim je za nadaljna vojna podvzeta ugodnejša.

Boji pri Demir-Kapu.

Na bojišču pri Demir-Kapu se vrši dolgo trajajoči boj med Bolgari in Francozi. Bolgari so na tem prostoru zasedli važne francoske postojanke. Svojemu spretnemu gibanju se imajo Bolgari zahvaliti, da so le z majhnimi boji, a z nadkriljujočo vojaško zmoglostjo dosegli izvanredne uspehe nad Francozi in Angleži.

Francozi in Angleži brez posebnega odpora izpraznjujejo Dojran in Gevgjeli. Cela francosko-angleška armada bo že v nekaterih dneh stala izključno na grških tleh.

Protiv Dojranu!

„Secolo“ poroča iz Dojrana: Angleži izrabljajo grško obmejno ozemlje za vojne predpriprave. Tri dni se že sliši v Dojranu srđito gromenje topov. Avstriji in Bolgari skušajo pri Dojranu izvesti obkolitev francosko-angleških postojank.

„Times“ poročajo: Francozi so zahodno od Hudova spustili most v zrak in izpraznili bolnišnice v Gevgjeliju.

Angleži in Francozi se umikajo.

Iz Londona se dne 10. decembra poroča:

Vojni urad javlja z dne 9. t. m. Bolgari so dne 6. decembra po srđitem obstreljevanju angleških čet napadli naše (angleške) postojanke zahodno od jezera Doiran. Manjše bolgarske čete, ki so udrle v naše prednje jarke, so bile vržene z bajonetnim napadom nazaj. Dne 7. decembra zjutraj so Bolgari znova napadali in so s premočjo pregnali angleške čete iz njihov postojank. Pod varstvom teme so se angleške čete umaknile v nove postojanke. O angleških izgubah še ni nič znanega. Dne 8. decembra se je angleškim oddelkom posrečilo vse bolgarske napade odbiti. Na večer tega dne so se Angleži zopet umaknili v nove postojanke, da tako obdržijo zvezo z ostalo fronto.

Bolgari zasledujejo francoske čete.

Kakor se dne 10. decembra poroča iz Zofije, Bolgari neprestano zasledujejo umikajoče se Francoze in Angleže ob toku reke Vardar. Bolgarske čete se bližajo grški meji. S tem se približuje balkanska vojska odločilni dobi. Za Grčijo prihaja trenotek, da odkrije svojo politiko. Bolgarija je predlagala grški vladi, da naj ta ob dotedanji srbski meji določi nepristransko ozemlje, katero bi bilo obvezno za Grčijo, kakor za Bolgarijo. S tem je hotela Bolgarija pokazati, da nima nobenih napadalnih namenov zoper Grčijo.

LISTER.

Po železnici v Sv. deželo.

M. S. — Sv. dežela dobiva razmeroma zelo pozno železnice. Od leta 1891. naprej je bila ozkotirna železnica iz Jafe v Jeruzalem. Prvzaprav izven Sv. dežele je bila od l. 1895. železnica iz Beirut čez Libanon in Antilibanon v Damask. Od l. 1905. je šla že iz Damaska mimo Genezareškega jezera (postaja Samah), nekaj časa ob Jordanu, potem pa skoz Esdrelonsko ravnino v Hajfo ob Karmelu in Sredozemskem morju.

Svetovna vojna pa je povzročila velikanske spremembe v tem oziru. Kar se ne bi zgodilo več desetletij, to se je ustvarilo vsled vojske kakor čez noč, tako da se danes lahko vozimo po celi Sv. deželi z železniškim vlakom. Pa ne le v Sv. deželi se je pospešilo zidanje železnic, ampak tudi v Mali Aziji in naprej po Mesopotamiji, kakor tudi doli proti Egiptu. Ako hočemo odzdati naprej v Sv. deželo, se nam ni potrebno voziti po morju, ampak lahko prehodimo celo pol po železnici.

Glavne postaje iz Maribora so te le: Maribor — Zagreb (ali Budapešta radi boljših brzovoznih zvez), Belgrad, Smederovo (Semendria, mesto ob izlivu Morave v Donavo) Zofija, Carigrad. Iz Carigrada se tre-

Bolgari ujeli 20.000 Angležev in Francozov.

V Sofijo došla poročila pravijo, da so Bolgari ob Vardarju ujeli zelo mnogo Angležev. Število angleško-francoskih ujetnikov, ki so jih ujeli Bolgari, je znašalo dne 11. decembra že okrog 20.000 mož.

Usoda srbskih beguncev.

„Secolo“ poroča iz Florine, da srbski begunci, ki prihajajo v Ohrido, pripovedujejo, da so Bolgari spravili čete srbskega polkovnika Vasiča v prav hudo stisko. Na cesti Prizren—Debar ležijo mrlični srbskih žen in otrok kar na kupih. Na črti, kjer so se Srbi umikali pred Bolgari, leži tudi vse polno konjske mrhovine. Z neke skupine srbskih beguncev je na potu umrlo čez 100 oseb.

Boj za svobodo Grčije.

Glasilu grške vlade „Akropolis“ objavlja članek, v katerem izjavlja, da mora biti vlada odslej na jasnem, ali bo v stanju, se zoperstaviti grški nasilni politiki, ali pa se bo morala podvreči Angležem. Grška vlada je sedaj napram kralju in narodu obremenjena z najtežjo odgovornostjo. Take težke naloge še menda sploh nobena vlada ni imela, odkar obstoji grško kraljestvo. Vlada se mora z ozirom na izsiljevalno politiko četverosporazuma vprašati, ali bo v stanju se postaviti po robu politiki, katera sicer zagotavlja Grčiji svobodo, a jo ob enem obsoja k lakoti, ali pa bo prisiljena, da se podvrže grški sili. Vlada mora končno upoštevati, da postopanje četverosporazuma ogroža obstoj gospodarskega in trgovsko-političnega življenja v Grčiji. Francija je žal že davno ujetnik Anglije, katera hoče tudi Grčijo tirati do smrti vsled lakote. Mi nimamo več računati z nobleso — Francije, ampak le z angleško pestjo. Ako more Grčija sprejeti boj, je dobro, ako ne, potem moramo ležati na tleh.

Kaj ponuja četverosporazum Grčiji.

Ruski listi poročajo iz Aten, da je četverosporazum dal Grčiji nezaslišane obljube za uslugo, ako Grčija poseže v vojsko na korist četverosporazuma. Grčiji ponujajo vilajet Smyrna, južno Albanijo, otok Ciper, celo bolgarsko Tracijo do izliva Marice, Deagač, nadalje Izhodno Rumelijo, turško Tracijo in še celo 12 skupin otokov v Egejskem morju.

Grčija in četverosporazum.

Iz Aten se dne 9. decembra uradno poroča: Grška vlada je na prijazen korak četverosporazumnih vlad odgovorila istotako na zelo prijazen način. V tem odgovoru daje Grčija četverosporazumu novih zagotovil. Odgovor se je izročil poslanikom četverosporazumnih držav dne 9. t. m. ob 5. uri popoldne.

Needinost v četverosporazumu?

V ženevskem „Guerre sociale“ piše socialist Gustav Herve: Needinost med Anglijo in njenimi zavezniki, ki je nastala radi balkanske vojske, se ne da več prikriti. Na Angleškem se že več tednov opaža gibanje, ki stremi za tem, da se solunsko podjetje opusti. Na Francoskem potrjuje to gibanje Clemenceau. Kitchener se je odločil, da vrže vse razpolo-

ba 20 minut voziti z ladjo čez malo morisko ožirje „Bospor“ iz Evrope v Azijo. V Mali Aziji vozi najprej anatolska železnica (750 km) do Konije, potem pa iz Konije naprej bagdadska železnica (do Alepa 666 km) s sledečimi glavnimi postajami: Hajdar-Paša (nasproti Carigradu), Eskišehr, Aliu Karahisar (odtod se lahko po stranski železnici obiše tudi Smyrna, Efez i. t. d.), Konija (ta in drugi tukajšnji kraji so znani iz misijonarskih potovanj sv. Pavla), Karaman, Eregli, Ulukišla, Bozanti, Adana (odtod je zopet stranska železnica za obisk Tarsa, rojstnega kraja sv. Pavla), Toprak Kale, Alepo. (Iz Alepa gre bagdadska železnica naprej skoz Mesopotamijo, skoz kraje, kjer je prvotno bival očak Abraham; odtod naprej do Bagdada še posamezni deli železnice v trenutku niso zvezani; nedvomno bo pa tudi tukaj vojska delo pospešila. O tem delu pa nimamo radi vojske avtentičnih poročil, kakor se tudi ni oficijelnega poročila o dovršenih taverskih predorih pred postajo Adana in amanskih predorih pred postajo Alepo). Proti Sv. deželi so od postaje Alepo sledeče glavne postaje: Hama, Homs, Baalbek, Damask, Derat, Samah (ob Genezareškem jezeru), Afule (postaja za kake tri ure oddaljeni Nazaret; od te postaje gre naprej do Hajte že 10 let stara, omenjena železnica). Od postaje Afule gre stara železnica v Hajfo ter cela nova železnica skoz Dženin do bližnje sedanje vasi Sebastije ali starega mesta Samarije. Odtod gre ozkotirna železnica v Nablus ali stari Sihem, od koder bo izpeljana mo-

ljive bojne sile v Egipt, da prepreči napad na Sueški prekop, katerega se Angleži tako silno bojijo. Interesi Francije, Rusije in Italije so vendar večinoma na Balkanu. Radi važnosti balkanskega bojišča pa poslednje tri države niso pripravljene opustiti započeto borbo v Macedoniji.

Angleži hočejo braniti Solun do zadnjega.

Ženevski „Journal“ poroča dne 11. decembra iz Soluna.

General Sarrail, poveljnik angleško-francoskih čet v južni Macedoniji, je odredil novo razvrstitev (umikanje) svoje armade. Ako Sarrail ne bo mogel držati postojank ob Vardarju, bo skušal vsaj Solun zavarovati. Z veliko naglico se sedaj delajo v Solunu zavarovalna dela. Bolgari so premeteni nasprotniki; borijo se srđito in vstraino.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču je razmeroma mir. Naše zračno brodogojstvo je obiskalo Jakin in ga obstreljevalo.

Naše zračno brodogojstvo obstreljevalo Jakin.

Dne 10. decembra popoldne je oddelki avstrijskega zračnega brodogojstva metal na koločvor, elektrarno, plinarno in vojaške stavbe v mestu Jakin (Ancona) zelo uspešno bombe. Naši zrakoplovi so se kljub hudemu sovražnemu šrapnelškemu ognju ter neugodnemu vremenu vrnili nepoškodovani. Bombe so napravile v mestu veliko škode. Mesto je na več krajih začelo goreti.

Ponosni smemo biti na čilo naše zračno brodogojstvo, katero je pri belem dnevu in neugodnem vremenu predrzno napadlo utrjeno italijansko mesto in tako Lahu zopet jasno povedalo, da on ni gospodar naše Adrije.

Izgube italijanske mornarice.

V sedanji vojski je naša mornarica uničila Italijanom sledeče ladje: 4 podmorske čolne in sicer enega dne 10. junija, 29. julija, 5. in 10. avgusta. 3 torpedne čolne in torpedne rušilce: 24. maja, 26. junija in 2. julija. Dve oklopni križarki: „Amalfi“ dne 7. julija, katero je dne 7. julija potoplil naš podmorski čoln v severni Adriji in „Giuseppe Garibaldi“, katero so naši potopili dne 18. julija v bližini Dubrovnika. Potopila se je nadalje linijska ladja „Benedetto Brin“ dne 27. septembra v Brindiziju. Istočasno sta se baje potopili še dve drugi italijanski linijski ladji. K temu še pride potop prevoznih parnikov ob albanski obali.

Zaman!

Francoski vojaški strokovni list „Guerre mondiale“ piše: „Vedno bolj dobivamo utis, da brez nove metode, novih vojnih sredstev, brez zdatne podpore odstrani zaveznikov in brez energičnega enotnega vodstva v četverosporazumu italijanska armada zaman krvavi ob jezu, ki jo zadržuje že skozi sedem mescev ob črti nekoliko kilometrov proč od meje. Toda tudi v tem oziru je pričakovati od Joffrovga velikega vojnega sveta pomoči.“

Mi z velikim mirom pričakujemo posvetovanj —

rebiti do Jeruzalema. Glavnotirna pa gre od bližine Sebastije naprej proti Saronski dolini in pride pri mestu Lud ali Lydda do železnice, ki gre iz Jafe v Jeruzalem. Iz Luda do Jeruzalema je zdaj vsled vojske že napravljena iz ozkotirne normalnotirna železnica, tako da prihajajo iz Damaska krasni vozovi hedzasko železnice direktno v Jeruzalem. Iz Luda gre zopet celo nova železnica skoz filistejsko deželo, kakih 25 km daleč od obrežja, da je ne dosežejo kanoni sovražnih ladij. Ta vozi, kadar skozi puščavo k Sueškemu predoru. Kako daleč je gotova, pa zopet ne povejo vojaške oblasti. Onkraj predora so pa dobre egiptске železnice, ki nas vozijo po krajih, kjer so bili nekdanj Izraelci, in je bivala tudi sv. družina.

Tako se lahko obišejo ti sveti kraji po železnici. Lažje bo to potovanje in krajše. Promet v teh krajih se bo gotovo povzdignil. Kmalu se bo naselila ob večje postaje tudi evropska kultura. Mikavnost in zanimivost dosedanega potovanja ter čar starodavne častitosti teh krajev pa gre v izgubo. Mimogrede bodi omenjeno, da je anatolska in bagdadska železnica last družbe državnemskih kapitalistov in podjetnikov pod varstvom nemške države; nove železnice v Sv. deželi pa dela uprava hedzasko železnice, t. j. železnice, ki gre iz Damaska v že omenjeni Derat v Havranu ter naprej skoz prekordanske kraje v Maan in Meko.

velikoga Jeffrovega vojnega sveta, v katerem se bo do sedaj naenkrat kakor na povelje ustvarjale nove metode, nova vojna sredstva, zdatna podpora in pa enotno vodstvo! Tako besedičenje je za otroke. A veselimo se, da poldrugi milijon italijanska armade proti našim maloštevilnim četam ničesar ne zmore in smo ponosni na naše!

Premikanje čet v Italiji.

Iz Lugana se poroča, da se v Italiji vrši veliko premikanje ali razvrstitev čet. Od 12. decembra naprej bo mnogo osebnih in tovornih vlakov, posebno v Gornji Italiji, ustavljenih.

Amerika zalaga Italijo s strelivom.

Amerika dela v sedanji vojski velikanske dobičke. Ameriške tovarne streliva in orožja ne zalagajo samo Anglije, Francije in Rusije s strelivom in orožjem, ampak tudi Italijo. Dan za dnevom so veliki prevozniki parniki na potu iz Amerike v Italijo. Dne 6. decembra je odplul iz Novega Jorka velik ameriški parnik „Libra“, ki je bil popolnoma obložen s strelivom za Italijo. Med potjo pa je na ladji nastal požar in so morali, da se je ladja rešila pred pogubo, pometati 743 zabojev streliva v morje. Ogenj pa kljub temu niso mogli popolnoma ugasiti. Šele v španskem pristanišču Cadix so gorečo ladjo popolnoma rešili.

Sovražno brodovje ne more za preti avstrijske obali.

V londonskem listu „Morning-Post“ piše mornariški strokovnjak: V zadnjih petih tednih je bilo potopljenih v Sredozemskem morju čez 30 angleških, francoskih in italijanskih ladij, med temi je bilo tudi več prevoznih parnikov. Ker se le redkokedaj objavljajo izkazi o izgubah na morju, ni natančno znano skupno število potopljenih ladij v Sredozemskem in Jadranskem morju. Pribito je, da je nemogoče zapreti avstrijske morske obale in njena pristanišča, še celo uboda sovražnemu (avstrijskemu) brodovju v Jadransko morje ni mogoče zapreti.

Hrvatski parnik potopljen v pristanišču v Benetkah.

Parnik „Olga“ ogrsko-hrvatske parobrodne družbe je bil zapljen ob izbruhu vojne z Italijo. Družba je dobila sedaj privatna poročila, da je bilo italijansko vojno ministrstvo ukazalo parnik potopiti, ko je došel v Benetke.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Boji na Črnogorskem se ugodno razvijajo. Število ujetnikov je dan za dnevom tako veliko, da bo nazadnje vsa črnogorska in srbska armada v ujetništvu. Naši se nahajajo že 12 kilometrov zahodno od Peči. Severno-zahodno od Peči so zasedli Rožaj, južno od Sjenice Korito.

20.000—25.000 avstrijskih ujetnikov osvobojenih.

Naše in bolgarske armade so pri svojem prodiranju v Srbijo oprostile 20.000 do 25.000 avstrijskih ujetnikov, ki so jih Srbi v lanskim bojih ujeli. Položaj ujetnikov je bil mučen. Strašne bolezni so razsajale med njimi. Rešenci so od veselja jokali. Več tisoč ujetnikov pa so Lahji spravili čez mejo v Albanijo.

Obkoljevanje Črnogore.

Italijanski list „Stampa“ piše: Zavzetje Skadra in obkoljevanje Črnogore je samo vprašanje nekotnih dni. S tem bi tudi Bar padel.

1000 srbskih topov uplenjenih.

Število srbskih topov in havbic, uplenjenih od armad generalov Gallwitza, Kövessa in Bodjajeva, od pričetka oktobra notri do sedaj, je naraslo že na 1012. V tem številu še pa niso vštetih razni topovi, katere so Srbi uničili na svojem begu.

Prvi v Kragujevcu.

Prvi avstrijski vojaki, ki so prišli v Kragujevac, so bili vojaki petrovgradskega pešpolka št. 79. Po deževnih dneh je bilo lepo jutro, ko se je stotnja rezervnega poročnika Stripke približala mestu.

V mestu samem ni bilo več regularne vojske, pač pa so ostali še četaši, ki so streljali na poročnika Stripke in na njegovo stotnijo. Po kratkem pouličnem boju je stotnija pognala četaše proti jugu, nakar je na cerkvi, na arzenalu, na sodišču, na vojašnici in na vojaški bolnici razobesila črno-rumené zastave. Poleg teh je moštvo se na sodišču, na cerkvi, razobesilo hrvaško trobojnico. Srbi so še enkrat poskusili v mesto, toda med temi so prišle že predstraža zavzemanjskih čet in jih pognale iz mesta.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Nemški cesar ob Strypi.

Cesar Viljem se je dne 10. decembra po kratkem obisku mesta Lvov mudil pri nemških četah na fronti ob Strypi.

Rusija spravlja svoje čete iz Besarabije.

Budimpeštanskemu listu „Pester Lloyd“ se poroča iz Kijeva dne 10. decembra: Čete, katere je imela Rusija zbrane v Besarabiji, zlasti v mestih Odesi in Reni, je začela spravljanje iz Besarabije v smeri proti severu.

Vojska bo trajala še dve leti?

„Südslavische Korrespondenz“ poroča iz Aten: Lord Kitchener se je pri svojem obisku v Atenah izrazil, da so Angleži in Francozi bili na vojsko zelo slabo pripravljene. Za četverosporazum se bo prava vojska začela šele mesca marca 1916 in bo trajala 2 leti.

Anglija pomnoži svojo armado na 4 milijone.

Iz Londona se dne 9. decembra poroča: Angleški ministrski predsednik Asquith bo predložil v nekaterih dneh angleški državnim zbornici vladno predlogo za zvišanje stanja angleške armade na 4 milijone mož.

Švica hoče posredovati za mir.

Bern, 11. decembra.

V narodnem svetu je socialdemokratska skupina vložila sledečo vprašanje:

Ali hoče zvezin svet sam ali v družbi z vlada mi drugih dežel vojskujočim se državam ponuditi dobro službo in delovati na to, da se sklene skorajšnje premirje ali pa se prične z mirovnimi pogajanjmi?

To vlogo bo utemeljeval vodja socialdemokratske skupine Greulich iz Curiha.

Boji za Sueški prekop.

List „Matin“ poroča iz Londona: Časniškarska posredovalnica poroča, da se je pred dnevi med oddelkom indijske kavalerije, ki je prodrla iz kraja El Kantara, in turškimi četami, katere so se približale sueškemu ozemlju, vršil vroč boj. Na obeh straneh je bilo večje število mrtvih, ranjenih in ujetih.

Amerika zahteva, da se naš konzul odpokliče.

„Neue Freie Presse“ poroča iz Haaga, da vlada severoameriških Združenih držav zahteva odpoklic avstrijskega generalnega konzula Aleksandra Huberja pl. Percked v Novem Jorku. Vzrok ameriške zahteve je neznan. Istočasno je ameriška vlada odredila odpoklic mornariškega atašeja (odposlanca) pl. Boyrda in vojaškega atašeja pl. Papena od nemške armade.

Politika rumunskega kralja.

Glasilo vojnega hujskača Take Jonescu-ta objavlja članek o politiki rumunskega kralja. V njem se glasi: Imamo utis, da je zunanja politika Bratianovega ministrstva z mišljenjem našega kralja o nepremagljivosti osrednjih držav v medsebojni močni

zvezi. Kralj Ferdinand tudi ne prikriva svoje politike in svojega mišljenja ter o tem pripoveduje vsakemu tujemu politik, ki pride k njemu. Jasno torej je, da po takih odločilnih kraljevih izjavah delovanje rumunske vlade ne more ostati brez upliva.

Novo ministrstvo na Španskem.

Konservativno ministrstvo Dato, ki je bilo centralnim državam prijazno, je odstopilo, ker ga nekateri majhne konservativne frakcije niso več podpirale. Novo ministrstvo je sestavil protozidar in voditelj liberalne stranke Romanones. V svoje nastopnem govoru je izjavil, da bo Španija ostala nevtralna. Sicer pa je Romanones prijatelj entente.

Raznoterosti.

Kardinalski klobuk za dunajskega nuncija. Danes, dne 13. t. m. ob 11. uri dopoldne bo prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Józef kot zastopnik cesarja v dvorni župni cerkvi novoimenoval nuncija kardinalu, papeževemu nunciju conte Scapinelli, slovesno izročil kardinalski klobuk.

Dr. Kohn določil tri milijone za česko vseučilišče na Moravskem. „Narodni listy“ poročajo, da je pred kratkim umrl olomuški nadškof dr. Kohn v svoji oporoki določil celo svoje premoženje, tri milijone kron, za ustanovitev českega vseučilišča na Moravskem. Ako pa bi se ta načrt ne dal izvesti, pa se naj ta svota porabi za akademijo znanosti na Moravskem. Dr. Kohnovo premoženje bosta upravljala zastopnika olomuškega kapiteljna, en župnik in en kaplan.

Skupno obhajilo vseh otrok po celi Avstriji. Zadnja konferenca avstrijskih škofov je baje sklenila, da naj na božični praznik pristopijo k sv. obhajilu vsi otroci. Obhajilo naj darujejo za cesarja, armado in zmagovit mir.

Borojevič, častni občan slovenskega trga. Občinski zastop trga Ajdovščina na Goriškem je v svoji slavnostni seji dne 2. decembra imenoval poveljnika hrabre soške armade, generala Svetozarja Borojeviča de Bojna, svojim častnim občanom.

Odlitkovani slovenski častniki. Brodsko hrabrostno svetinjo so dobili: rezervni poročnik 47. pešpolka Danilo Devetak, kadetje 87. pešpolka: Miroslav Dostal, Ivan Matez, Ivan Trajko in Ivan Sepetec; dalje pri 4. domobranskem pešpolku rezervni praporščak Stefan Radoka in rezervna kadeta Friderik Longin in Aleksander Portnik.

† Prof. Bezenšek. V Sofiji je umrl dne 11. decembra profesor g. Anton Bezenšek, rojen Vojničan. Našim bratom Bolgarom je ustanovil tesnopisje ter užival med njimi velik ugled. Slovenci imamo od njega bolgarsko slovnico. Bil je marljiv dopisnik naše „Straže“ in „Slovenca.“ Svojo slovensko domovino je vroče ljubil ter rad zahajal domov. Blagemu možu trajen spomin!

Umrl je v krškem kapucinskem samostanu 7. decembra č. P. Hugolin Rak, vikar, po dolgi bolezni. Iskal si je zdravja lansko leto na jugu, a kljub temu ga je pokosila nemila smrt. Rajni oče je bil rojen pri Sv. Juriju nad Taborom in sicer dne 18. novembra 1873. V kapucinski red je stopil in praje redovno obleko dne 24. decembra 1895 in v duhovnika je bil posvečen dne 22. julija 1900. Deloval je v celjskem, škofjeloškem in krškem samostanu. Bil je vselega značaja, priljubljen pri svojih sobratih in pri svetni duhovščini. Marljivo je deloval v spovednici, kakor na prižnici. N. p. v. m.!

O č. g. kuratu dr. Jehartu smo zvedeli, da je zadnjikrat pisal starišem dne 27. julija 1915, katero pismo so dobili stariši koncem mesca avgusta. Od tega časa naprej še ni od njega ali o njem nikakega poročila.

Iz južne železnice. Za postajenačelnika pri Sv. Lovrencu je imenovan Friderik Leinmüller, revident v Spodnjem Dravogradu; revident Franc Büchler je premeščen v Maribor, glavni kolodvor; adjunkt Fr. Vizenjak v Trstu je premeščen v Ljubljano; pristav Franc Majcen je premeščen iz Poljčan v Maribor; glavni kolodvor; pristav Brunon Stümpfl je premeščen iz Maribora v Graдец; pristav Edmund Schmidt pride iz Trsta v Maribor, glavni kolodvor; Viljem Gorjup je premeščen iz Tirolskega v Divačo; Jeronim Hvala iz Trsta v Ljubljano; Ivan Pavlik iz Sv. Jurija na Laško; Anton Payrl iz Laškega v Puntigam; aspirant Artur Heriš iz Slov. Bistrice na Pragersko; Alojzij Maier iz Voitsberga v Slov. Bistrici; Anton Hubel iz Ribnice-Brezna v Brun. — V pokoji je stopil cesarski svetnik Josip Vodička na Dunaju.

Iz poštne službe. Poštna oficijantinja Antonija Koželj v Rogatcu je imenovana za poštarico v Ormožu.

Občinski svet v Idriji razpuščen. Kranjska deželna vlada je odredila razpust občinskega sveta v Idriji.

Skupni program Nemcev. „Bohemia“ v Pragi izjavlja, da je z merodajne strani že prejela skupni program Nemcev. „Te zahteve avstrijskih Nemcev ob novi ureditvi pa vojni“, piše list, „so sad podrobnih, temeljitih, na obsežnem znanju temelječih razprav, ki so se vršile na pobudo nemških narodnih svetov po-

sameznih kronovin s parlamentarnimi osebnostmi. V štirih glavnih točkah obsegajo vse važne stvari in zahteve, ki se zde nemškemu ljudstvu potrebne za blagonsko ureditev nove Avstrije, katere si nemško ljudstvo iz vseh sil želi, za njo stremi in se za njo bori. Prva točka se tiče notranjih reform v „cesarstvu avstrijskem“, v območju po temeljnih načelih izkušnega „linškega programa“ združenega ozemlja dosedaj v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežel. Druga točka se tiče nove ureditve razmerja z Ogrsko, tretja razvoja zveze z Nemčijo, četrta o snutju sredнееvropskega gospodarskega ozemlja. Dostavek obsega v vseh podrobnostih velikopotezno izvedeni načrti postavbe o državnih jezikih za cesarstvo avstrijsko. Tu izvršeno delo daje nemškemu ljudstvu goreče zaželjena tla skupnih zahtev za bodočnost.

Volitev švicarskega zveznega predsednika. — Švicarski zvezni parlament se je sestal dne 7. dec., da izvoli predsednika republike za leto 1916. Predsednik bo francoski Švicar Decoppet, dosedaj vodja vojaškega departementa v zveznem svetu, podpredsednik bo Schultess, doslej vodja narodno-gospodarskega departementa. Odstopivši predsednik Moita ostane vodja departementa carine in bremen.

Izpitni v zimskem semestru 1915-16 vpoklicanih pravnikov. Uradno se naznanja: Naučni minister je ukrenil odredbo, s katero se nudi onim slišateljem prava, ki so tekom zimskega semestra 1915-16 vpoklicani v vojaško službovanje, priložnost, da morejo državni izpit, pred katerim stoje in katerega bi mogli rednim potom opraviti še le začetkom poletnega semestra 1915-16 — položiti še pred nastopom aktivne vojaške službe ali pa v prvih tednih vojaške službe. — Dekanati pravnih in državnopravnih fakultet dajejo o tej izredni odredbi natančnejša pojasnila. Domo-bransko ministrstvu je v sporazumu z vojnim ministrstvom obljubilo šestdnevni dopust za one izpitne kandidate, ki so že nastopili vojaško službo.

Generalno prebranje nepotrjenih črnovojnikov. Listi poročajo z Dunaja, da se dne 6. januarja 1916 prične generalno prebranje črnovojnških obvezancev od 17. do 42. leta, ki še dosedaj niso bili potrjeni.

Jubilej dopisnice. V petek 3. decembra je slavila poštna dopisnica skromen jubilej svoje 50 letnice. Na konferenci delegatov poštne uprave v Karlsruhe leta 1865. je predlagal pruski delegat Stephan, da naj se poleg zaprtih pisem pripusti v promet tudi list iz trdega papirja, katerega ena stran bodi namenjena naslovu, druga pa tekstu. Predlog je bil sprejet, toda Stephanova dopisnica je bila napot mrtvo dete in še le, ko je avstrijska vlada na predlog profesorja Hermana znižala pristojbino za dopisnice od 5 na 2 krajcarja, se je pričel zmagoviti pohod tega korespondenčnega sredstva, ki je skoraj zavladalo po celem svetu. Dopisnica je torej avstrijska rojakinja.

Vzroki pomanjkanja železniških vozov — prenapolnjena železniška skladišča. Namestništvo razglša: Vrhovno armadno poveljstvo je že opetovano povdarjalo, da ne tiči glavni vzrok velikemu pomanjkanju železniških vozov za dovažanje živil v mesta in industrijske kraje v tem, ker uporablja železniške vozove v velikem številu vojaška uprava, marveč je glavni vzrok ta, ker so železniška skladišča s tovrstnim blagom tako prenapolnjena, da se potraji po nepotrebnem za razkladanje tovrstnega blaga iz železniških vozov v železniška skladišča veliko dragocenejšega časa. Da se odpomore temu nedostatku, se določa, da naslovljenci ne smejo del časa pustiti ležati tovrstnega blaga v skladiščih, marveč da ga morajo, če treba, tudi z ročnimi vozovi odvažati iz železniških skladišč. V to svrhu se naj poslužujejo, če je treba, v njih ujetnikov, ženskih delavskih moči in sicer tudi ob nedeljah in praznikih, kakor seveda tudi ponoči.

Vinski davek na Češkem. S 1. januarjem 1916 bo na Češkem država sama pobirala davek na vino in mošt. S tem dnem se nehajo na Češkem vsi davčni zakupi na vino in sadjevec.

Prepoved klanja telet kmalu preklicana? List „Union“ poroča, da se je poljedelski minister Zenker izjavil, da bo vlada v kratkem preklicala prepoved klanja telet. Minister je agrarnemu poslancu Viškovskému izjavil, da je prepoved klanja telet dosedaj svoj namen že dosegla in se je izredno mnogo telet obdržalo za plemo.

Gradec brez mleka. Štajerska mlekarska zadruga je naznanila graškemu mestu, da odslej ob srečkah in sobotah radi pomanjkanja mleka ne bo mogla mleka oddajati.

Pivo iz koruze. V velikih pivovarnah delajo sedaj poskuse, če bi se pomanjkanju piva ne moglo odpomoci na ta način, da bi se uporabljala koruza namesto ječmena pri izdelovanju piva. Ker so se vsi dosedanjí tozadevni poskusi prav dobro obnesli, je pričakovati, da bomo dobili že v nekaterih tednih pivo iz koruze.

Sadjarski tečaj priredi kmetijska šola na Grmu za mladeniče, ki se hočejo praktično izvežbati v obrezovanju in oskrbovanju drevja, cepljenju in gojitvi drevja v drevesnici. Tečaj bo trajal od 15. februarja do 15. maja 1916. Sprejme se 12 vajencev v starosti od 15 let naprej. Sadjarski vajenci dobijo brezplačno hrano in stanovanje, v denarju pa po 10 kron na mesec. — Prošnje, katerim je priložiti izpustnico ljudsko

šole in krstni list ali pa domovnico, je vložiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, pošta Novo mesto na Kranjskem, do 5. januarja.

Krompir za seme. Kakor znano, je določilo ministrstvo najvišje cene za krompir. Poljedelsko ministrstvo pa sedaj razglša, da se sme krompir prvovrstne kakovosti, namenjen za seme, prodajati po višji, nego uradno določeni najvišji ceni. Če se hoče prodajati krompir prvovrstne kakovosti, namenjen za seme, po višji, nego uradno določeni najvišji ceni, je treba posebnega tozadevnega dovoljenja poljedelskega ministrstva. Tozadevne prošnje, naslovljene na e. kr. poljedelsko ministrstvo, se morajo vložiti na e. kr. preskuševalni urad za semena, Dunaj, II, Lagerhausstrasse. V teh prošnjah mora biti navedeno ime in bivališče dotičnika, množina semenskega krompirja, namenjenega za prodajo, ter ime in vrsta krompirja. Za krompir drugovrstne kakovosti, namenjen za seme, se sme zahtevati pri prodaji 3 K za 100 kg več, kakor so uradno določene najvišje cene, toda le z izrecnim dovoljenjem e. kr. Kmetijske družbe v Gradcu. V tozadevni prošnji mora biti istotako navedeno ime in bivališče prodajalčeve, množina krompirja, namenjenega za prodajo za seme po višji nego uradno določeni ceni. Opozarja se, da se krompir za seme ne sme prodajati po višji, nego uradno določeni najvišji ceni, dokler ni dotičnik dobil tozadevnega uradnega dovoljenja.

Parnik, obložen s koruzo, se potopil. Na Donavi se je dne 9. decembra v bližini Braile potopila donavska ladja „Vidin.“ Vihar je ladjo prekucnil s tako silo, da je bilo popolnoma nemogoče jo rešiti. Na ladji je bilo 90 vagonov koruze, namenjene za Dunaj.

Požar uničil ameriško mesto. Požar je uničil veliko mesto Hopewell v pokrajini Virginija v Združenih državah Severne Amerike. V mestu se nabaja veliko tovarn za izdelovanje smodnika. Vlada je poslala veliko vojaštva na pomoč ogroženemu mestu. Škoda je neizmerna.

33 oseb umrlo radi zganjeptija. V 12 občinah komitata Marmarosa na Ogrskem je radi zauživanja žganja umrlo 33 oseb. Pojavilo se je zastrupljenje, 48 oseb je radi zganjeptija na smrtni postelji. Na neki veliki ramuški gostiji, na kateri je bilo nazočih 150 oseb iz 12 občin, so pili takozvano tesno žganje. Še pred koncem gostije so gostje po vrsti popadali po tih. Ker ni bilo zdravnika hitro pri rokah, jih je več umrlo kar v hiši, kjer se je vršila gostija.

Samostan na gori Sinaj. Sedaj, ko se pripravljajo Turki in Nemci, da bi Angleže zadeli v Egiptu, pogleda pač marsikdo na zemljevid fistih pokrajin. Pri tem spozna, da je polotok Sinaj jako važno ozemlje. Gora Serbal, na gornjem koncu oaze Firan, je veljala dolgo časa za goro Sinaj, ki jo omenja sv. pismo. Današnja znanost pa pravi, da je prava gora Sinaj tista gora, ki se danes imenuje Mozes in ob kateri stoji grški samostan. V knjižnici tega samostana imajo jako mnogo starih rokopisov, ki jih pa ni še nihče dobro pregledal in uredil. Gora sama se dviga še 716 metrov nad samostan in ima na vrhu kristjansko kapelo in mohamedlansko mošejo. Tukaj na tem polotoku sta trdnjavi Nakl, ki spada k Egiptu, in Akaba, ki spada k Turčiji. Angleži so Akabo tekom sedanje vojne že mnogokrat napadli, pa niso ničesar opravili.

Črnagora — dežela poljubov. Črnagora je pravcata dežela poljubov. Če vstopi gost v gostilno, ga pozdravi gostilničar s poljubom. Pastir poljubi uradnika, če pride k njemu po uradnem opravku. Še celo minister poljubi preprostega kmeta. Če se vrača Črnogorec domov, ga njegova žena poljubi. Črnogorec smafra poljub kot nekak znak prijateljstva, miru in sprave.

Lakota v Indiji. Ker je poplavila povodenj cele okraje indijske pokrajine Bengalije, je uničena celtev v dotičnih okrajih, v katerih vlada velikanska lakota.

Lakotna bolezen. Stabur zdravnik dr. Krauss, ki deluje v zasedenih rusko-poljskih krajih, poroča v „Wien. Klin. Wochenschrift“ o lakotni bolezni, ki jo je našel med tamošnjim prebivalstvom: Bolezen se javlja v popolni oslavitvi telesa. Noge so močno otekle, ravnatoko zgornji del telesa; izlivi v prsno in trebušno duplino spominjajo na ledvenco vodenico. Ako so bolniki prepuščeni sami sebi, umrjejo; ob pravilni prehrani pa otok polagoma izginja, ljudje se popravijo in ozdravijo. Vsi dotični bolniki so pripadali socialno in higienično najnižje stoječim slojem, ki so se cele mesece preživljali s samim krompirjem. Beljakovin je bilo v njihovi hrani absolutno premalo. Brez beljakovin nikakor ni mogoče živeti, najmanjša mera beljakovin se ne da nadomestiti z maščobo ali ogljikovimi hidrati. Krompir pa vsebuje premalo dušikovih snovi; enostranska krompirjeva hrana je zato čisto neprimerna.

Za patriotske slavnosti — šolske in društvene — izda podpisaneec v kratkem primerno spevoigro z naslovom „Za brambo domovine“ delo, ki je zasnovano v muzikalnem oziru po narodnih motivih in je torej tudi v najskromnejših razmerah lahko izvedljivo, ima sledečo vsebino: Uvod, Slovo vojaka, Molitev pred bitko, V strelskem jarku, Klanjen, Vrnitev, sprejem v domači hiši. Ker se bo tiskalo te spevoigre le toliko izvodov, kolikor se oglasi naročnikov, prosí podpisaneec tem potom vse tiste, ki reflektujejo na to delo, da se takoj oglase. Cena partituri z deklaracijami vred 1 K 80 v. — Anton Kosi, šolski ravnatelj v Središču (Staj.).

Sporod in snov za domoljubne slavnosti. P. n. društvom in šolam, ki nameravajo prirediti kako patriotsko slavnost, katere čisti dobiček je namenjen oskrbi ranjenih vojakov ali pa se sicer položi na altar človekoljubja, je pripravljen šolski ravnatelj g. Anton Kosi v Središču sestaviti brezplačno primeren sporod ter dati na razpolago tudi za te namene potrebno snov. Navesti je samo, v kakem obsegu in s kakimi močmi se namerava prirediti slavnost.

Dopisi.

Maribor. Dne 9. t. m. je umrla tukajsna hišna posestnica Berta Spielvogel v 57. letu svoje starosti.

Maribor. V Scherbaumovem mlinu v Bistrici pri Limbušu so napravili veliko umetno sušilnico za koruzo. V to sušilnico spravljajo sedaj koruzo, katero so komisijonarji vojlo-zilo-oprometnega zavoda nakupili po občinah. Koruza se v teh napravah v kratkem času popolnoma posuši. Nevarnost, da bi se sveža koruza v skladiščih pokvarila, je torej odstranjena. Pričakovati se sme, da bo v bližnjih dneh prislo dovolj koruzne moke v promet. V umetnih sušilnicah se koruza osuši za 20%.

Maribor. Osebe, ki bodo prišle za časa božičnih praznikov v Maribor na obisk, imajo le tedaj pravico do krušnih kart, če se izkažejo z odznanilnim listkom svojega prejšnjega bivališča.

Maribor. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je dne 8. t. m. zagovarjal zaradi navijanja cen mesarski mojster Janez Kramberger iz Krčevine. Sodišče mu je prisodilo z ozirom na to, ker je bil že enkrat kaznovan zaradi navijanja cen, 14 dni zapora ter 100 kron denarne globe.

Maribor. V zadnji seji občinskega sveta so bili oprejeti v domovinsko zvezo gostilničar in hišni posestnik Andrej Matzhold, trgovec Franc Andrašič ter hišni posestnik Josip Holzinger.

Maribor. Dne 9. t. m. se je zagovarjal pred tukajšnjim okrožnim sodiščem 51 letni Lovro Lenkovič, doma iz Župetine, zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe, ker je pretepal svojo lastno mater. Sodišče mu je prisodilo 6 tednov težke ječe.

Jarenina. Jareninčani so že zopet pokazali svoje dobro srce, voeto za cesarja in domovino. Na dan 2. grudnia t. l. so nabrali učenci za vojaški dan 305 K 74 v. Ta denar se je odposlal e. kr. okrajnemu glavarstvu v Mariboru. Pa bodo imeli naši vojaki veselje, ko se jim bodo delila kupljena darila za božičnico na bojišču. Še bolj kot prejeta darila jih bo vzradostila zavest, da doma tako lepo na nje mislijo in za nje skrbijo. Pa bo kdo rekel: saj za Božič itak vsak kaj od doma dobi! Deloma že res, pa mnogo, mnogo je izjem. In tista božična darila brezdvomno največ veselja napravijo, ki so darovana od vseh vsem. Pa še bodo naši junaki bolj potrpežljivo prenašali vojne težave in še z večjo „korajžo“ Italijanom polento s fižolom mešali. Tudi v cerkvi se je nabrala za naše vojake lepa vsota in županstva so istotako odposlala znatne zneske v isti namen. Naša vojna zbirka volue in kavčuka je dala 17 centov 90 kg; e. kr. artilerija je peljala nabrane reči na dveh velikih ovornih vozih na železniško postajo. Vojnega posejila pa je podpisalo samo pri tukajšnjem postnem uradu 25 strank, zaabiti ravno toliko pa v Mariboru. — Čast domoljubni in požrtvovalni slovenski jareninski župniji!

Cmurek. Po daljši bolezni je dne 9. decembra umrla tukajsna upokojena učiteljica Amalija Koletnik v starosti 62 let.

Sv. Lenart v Slov. gor. Na severnem bojišču je padel dne 28. novembra topničar Vincenc Sarnacin tukajsne posestnice in gostilničarke Ivane Sarnic, star šele 18 let.

Smarje pri Jelšah. Dne 10. t. m. je umrla tukajsna gospa Viktorija Hübl v starosti 77 let.

Celje. Maša zadušnica po na polju slave za cesarja in domovino padlem bl. g. Antonu Rabuzi, e. kr. prof. v Celju in e. in kr. kadetu v r., se vrši v četrtek, dne 16. t. m., ob 8. uri v celjski župni cerkvi.

Celje. V sled ran, zadobljenih na bojiščih, se bile v zadnjih dneh pokopane na tukajšnjem mestnem pokopališču sledeče vojaške osebe: Pešci Franc Zink, Jakob Pušnik, Franc Stöbler, Janez Matal, Kristof Koch, Janoš Czarnay, Franc Thaler, Luka Potočnik, Jožef Horjak, Janoš Czanko, Franc Bogar, Franc Foršner in Jernej Strominski.

Celje. K. Klier, narednik in učitelj tukajšnje deške šole je odlikovan s srebrno častno kolajno z vojnim okraskom.

Celje. Dne 11. t. m. je umrl tukajšnji upokojeni nadučitelj Franc Hernaus v visoki starosti 77 let.

Laski trg. V graški deželni bolnišnici je umrl nadučitelj v Reki pri Laskem trgu, g. Martin Slopešek, star 37 let.

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotovo najboljši in časa najbolj primeren slov. koledar. Obsega tudi še zadnje 4 mesece letošnjega leta. Krasi ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega te ta koledar poduč: o podporah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov i. t. d. Ob konca ima tudi vzorec za prošnje na razne urse v zadevi podper in penzij. Koledarja se je dozdej razpečalo med slov. vojašvom že 10000. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, si ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštno vred 1 K; brez poštnine 10 v manj. Naroči se dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.